Súd:	Okresný súd Martin
Spisová značka:	20P/185/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5714213443
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Eva Marčeková
ECLI:	ECLI:SK:OSMT:2015:5714213443.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

X. O., nar.XX.XX.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky P. W., H.. Š., F. O., nar.XX.X.XXXX, bytom U.. P. XXXX/XX, P., právne zastúpenej Mgr. Martinou Chorváthovou, advokátom so sídlom v Martine, A. Kmeťa 28 a otca P. O., nar.XX.X.XXXX, bytom S. O.Y. Č.. XX, maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu matky o udelenie súhlasu podať žiadosť o zmenu priezviska maloletej takto

r o z h o d o l :

Súd d á v a m a t k e P. W., H.. Š., F. O., nar.XX.X.XXXX, bytom U.. P.Á. XXXX/XX, P. s ú h l a s, aby namiesto otca P. O., nar.XX.X.XXXX, bytom S. O. Č.. XX podala žiadosť o zmenu priezviska maloletej X. O., nar.XX.XX.XXXX v Martine z terajšieho priezviska „O.“ na priezvisko „W.“.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 7.10.2014 matka žiadala, aby súd po vykonanom dokazovaní vydal rozsudok, ktorým dáva za otca súhlas matke na podanie žiadosti o zmenu priezviska mal. X. O. na W.. Uviedla, že manželstvo rodičov bolo právoplatne rozvedené, maloletá bola zverená do jej osobnej starostlivosti. Naposledy o výživnom bolo rozhodované rozsudkom zo dňa 3.8.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline. Na súde sa vedie konanie o zvýšenie výživného pod sp.zn. 16P/54/2013. Rozsudkom zo dňa 10.12.2013 sp.zn. 20P/31/2011 súd otcovi zakázal styk s maloletou, otec nejaví o ňu žiadny záujem.

Dňa 29.9.2012 uzavrela manželstvo s P. W., z manželstva pochádza mal. P. W., nar.XX.X.XXXX. Pre dcéru X. by bolo prospešné, keby mala rovnaké priezvisko ako celá ich rodina. Rozdielne priezvisko jej robí problém v škole, ale napríklad i pri cestovaní, pričom dcéra má tendenciu používať priezvisko W. už teraz. S otcom sa nestretáva, preto by bolo v jej záujme, aby mala priezvisko zhodné s rodinou, ktorej je súčasťou.

Otec v písomnom vyjadrení uviedol, že je pravdou, že sa s dcérou X. nestretáva, ale je to len preto, že mu bol rozsudkom zakázaný styk, čo bolo odôvodnené záujmom dcéry. Celé sa to začalo, keď mu bývalá manželka odmietala dcéru pod rôznymi zámienkami dávať a tým došlo aj k určitému odcudzeniu medzi ním a dcérou. Keby nemal zakázaný styk, určite by sa s ňou pravidelne stretával. Viackrát sa snažil informovať sa o dcére u matky na zdravotný stav, školu, krúžky, záujmy, ale neúspešne. Pritom

si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní. Dcéra začala navštevovať základnú školu skôr ako sa matka druhý krát vydala a zmenila priezvisko. Je toho názoru, že pre jej spolužiakov a učiteľov je prirodzené, že sa volá O., pod takým priezviskom ju poznajú od začiatku. Má preto veľké pochybnosti, že dcére robí priezvisko problémy v škole, skôr by jej problémy mohla robiť zmena priezviska vo veku 10 rokov. Pochybné je aj tvrdenie matky, že problémy sú pri cestovaní. Požiadal súd, aby riadne zvážil či je pre ich dieťa vhodné byť predvolávané na pojednávanie a vypočuté. Dcéra je tak silno ovplyvnená matkou, že by bol prekvapený, ak by vypovedala niečo iné ako bude hovoriť a chcieť matka. Pre úplnosť uviedol, že ho matka nikdy neoslovila s tým, že chce zmeniť priezvisko, dozvedel sa to až po doručení návrhu a ďalších listín zo súdu. V tomto prípade nie sú dôvody na zmenu priezviska natoľko závažné a trvalé, aby zmena bola v záujme dieťaťa, skôr by mohla byť v rozpore s jej záujmami.

Matka na pojednávaní zotrvala na svojom návrhu. Už od svadby a narodenia brata sa dcéra pýta, kedy aj ona bude W.. Dávnejšie sa o tom rozprávali, rozprávala sa o tom aj s manželom a on súhlasil so zmenou priezviska, vzťah medzi ním a dcérou je výborný, prejavuje sa v každodenných činnostiach, učia sa spolu len oni. Keby súd návrh zamietol, dcéra by reagovala zle, lebo sa nevie dočkať zmeny, chce sa úplne odstrihnúť od otca. Výživné otec platí riadne a načas, lebo stavia rodinný dom a asi sa bojí exekúcie.

Otec zmenil názor zo začiatku pojednávania a súhlasil so zmenou priezviska, aby sa už definitívne od seba odtrhli, lebo behania po súdoch mu už stačí.

Manžel matky G.. P. W. súhlasil, aby X. mala jeho priezvisko. S dcérou sa učí od začiatku ako chodí do školy. Ako sú manželia, vidí u nej prejavy, že sa podpisuje W., lebo on je W., manželka je W., syn je W. a aj ona by sa chcela začleniť do rodiny a byť W. z pohľadu mena. Určite je to jej prianie.

Kolízny opatrovník sa pojednávania nezúčastnil, neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci bez jeho prítomnosti. Vzhľadom na jednoznačné vyjadrenie maloletej, že si praje zmenu priezviska, doporučil dať súhlas na zmenu z O. na W.G.. Pohovor s maloletou bol vykonaný dňa 4.3.2015 bez prítomnosti matky. Maloletá uviedla, že sama matke povedala, že sa chce tiež volať W.. S otcom nechce mať nič spoločné, lebo sa k nej nesprával dobre a ubližoval aj jej matke. V škole ju spolužiaci volajú W., lebo ich požiadala, aby ju tak volali. Otec jej nechýba. S manželom matky, ktorého oslovuje ocino, si rozumie a on sa o ňu zaujíma, pomáha jej s učením.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, jej právnej zástupkyne, otca a svedka, manžela matky, oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, so správou kolízneho opatrovníka zo dňa 9.3.2015, so školskými zošitmi a školskými úlohami z angličtiny a matematiky, s diplomom Centra voľného času Turčianska Štiavnička a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8C/63/2007, sp.zn. 8C/66/2007, sp.zn. 20P/60/2007, sp.zn. 22P/56/2008, sp.zn. 20P/255/2008, sp.zn. 20P/31/2011, sp.zn. 12P/4/2012 a sp.zn. 16P/54/2013. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

Rodičia mal. X. nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8C/66/2007-36 zo dňa 9.10.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/21/2008 zo dňa 17.4.2008 súd manželstvo rozviedol, na čas po rozvode bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke, otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné 2.000 Sk mesačne počnúc dňom právoplatnosti s tým, že je oprávnený sa stretávať s maloletou každý párny víkend od soboty 10,00 hod. do nedele do 15,00 hod., právoplatnosť rozsudok nadobudol dňa 8.11.2007 vo výroku o rozvode a o osobnej starostlivosti a dňa 22.8.2008 vo výroku o výživnom a o úprave styku. O výživnom na čas do rozvodu vo výške 2.000 Sk mesačne a o splácaní nedoplatku od 1.3.2007 do 8.11.2007 v celkovej výške 13.533 Sk v mesačných splátkach po 750 Sk súd rozhodol rozsudkom č.k. 20P/60/2007-139 zo dňa 24.9.2008. Uznesením č.k. 22P/56/2008-48 zo dňa 8.12.2010 súd zastavil konanie o návrhu matky zo dňa 25.9.2008 o zmenu úpravy styku otca s maloletou a uznesením č.k. 20P/255/2008-16 zo dňa 28.8.2008 zamietol v celom rozsahu návrh otca o vydanie predbežného opatrenia o úprave styku s maloletou. Rozsudkom č.k. 20P/31/2011-135 zo dňa 10.12.2013 súd zakázal styk otca s maloletou a konanie o návrhu starých rodičov E. O. Y. P. O. o úprave styku s maloletou zastavil. O zvýšení

výživného na 120 Eur mesačne počnúc dňom 5.1.2012 do 28.6.2012 a na 100 Eur mesačne počnúc dňom 29.6.2012 a o splácaní nedoplatku 120 Eur v splátkach po 5 Eur súd rozhodol rozsudkom č.k. 12P/4/2012-111 zo dňa 3.8.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10CoP/49/2012 zo dňa 25.10.2012 a rozsudkom č.k. 16P/54/2013-198 zo dňa 2.7.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoP/64/2014 zo dňa 10.9.2014 o zvýšení na 135 Eur mesačne odo dňa 20.11.2013 a o splácaní nedoplatku 105 Eur v splátkach po 15 Eur mesačne spolu s bežným výživným.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie MZV ČSFR č. 104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa článku 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa každé dieťa je registrované po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktorú sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

Podľa § 100 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania, dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných ustanovení právnych predpisov jednoznačne dospel k záveru, že je dôvodné návrhu matky na podanie žiadosti o zmenu priezviska mal. X. vyhovieť a preto rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, keď dal matke súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej z O. na W. a to aj napriek tomu, že otec počas pojednávania dal súhlas so zmenou priezviska. Mohlo by však v ďalšom čase dôjsť k zmene jeho názoru a preto pre istotu súd vo veci rozhodol rozsudkom. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede rodičov, na skutočnosti, ktoré neboli sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Právo rozhodovať o záležitostiach maloletého dieťaťa patrí zásadne obom rodičom bez ohľadu na to, či im patrí výkon rodičovských práv a povinností alebo nie. Medzi podstatné veci pri výkone rodičovských práv a povinností, aj keď nie sú konkrétne uvedené v citovanom zákonnom ustanovení, nepochybne patrí aj rozhodovanie o statusotvorných právach ako je aj určenie priezviska maloletého dieťaťa, jeho prípadná zmena. Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal najmä z toho či zmena priezviska je v záujme mal. X., tiež z toho ako si otec plní svoje rodičovské práva a povinnosti, aký je vzájomný citový vzťah medzi otcom a dieťaťom, aký je citový vzťah maloletej k manželovi matky, ktorého priezvisko by mala v budúcnosti mať. Zmena priezviska znamená značný zásah do práv rodičov, ale i do práv dieťaťa a súd si to pri rozhodovaní uvedomoval a vyhovel predovšetkým prianiu maloletej. Podľa presvedčenia súdu

rozhodol v jej najlepšom záujme, v záujme zdravého a prospešného vývoja a výchovy do budúcnosti v rodine, ktorú teraz má a s ktorou sa chce stotožniť aj tým, že bude mať rovnaké priezvisko, ktoré si už uvádza aj na školské dokumenty. Stotožnil sa s dôvodmi, ktoré uviedla samotná maloletá i matka. Bolo povinnosťou súdu akceptovať názor maloletej zistený kolíznym opatrovníkom, venovať mu náležitú pozornosť, je vzhľadom na svoje vek a rozumovú vyspelosť schopná samostatne vyjadriť svoj názor, vyjadrila sa slobodne vo veci, ktorá sa jej bezprostredne dotýka. Čo sa týka záujmu otca, vyživovaciu povinnosť si plní a iným spôsobom sa nepodieľa na jej výchove a výžive vzhľadom na zákaz styku. Toto rozhodnutie o podstatnej veci týkajúcej sa výkonu rodičovských práv nie je rozhodnutím obmedzujúcim rodičovské práva, lebo bolo zasiahnuté len do úpravy realizácie vzťahov medzi rodičmi a maloletou, pričom rodičovské práva zostali zachované, súhlas na podanie žiadosti nie je rozhodnutím obmedzujúcim rodičovské práva otca.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne okolnosti alebo skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).